

Briuselis, 2018 03 28
SWD(2018) 85 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (EB) Nr. 924/2009 nuostatos, susijusios su tam tikru atlyginimu už tarptautinius mokėjimus Sąjungoje ir atlyginimu už valiutos keitimą

{COM(2018) 163 final} - {SWD(2018) 84 final}

Santraukos lentelė
Reglamento (EB) 924/2009 pakeitimų poveikio mažinant tarptautinius įkainius Bendrijoje vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Dideli tarptautinių mokėjimų (6 % visų mokėjimų ES) įkainiai trukdo baigti kurti bendrąją rinką. Problema išspręsta euro zonos šalyse – jose tarptautinės ir vidaus operacijos eurai kainuoja tiek pat. Tačiau tarptautiniai mokėjimai kitomis nei euras valiutomis arba eurai iš euro zonai nepriklausančių šalių apmokestinami dideliais mokesčiais ir ES atsiranda dviejų kategorijų mokėjimo paslaugų vartotojai: didžioji dauguma, kuri naudoja bendra mokėjimų eurai erdve, ir mažuma, gyvenanti palyginti nedidelių valiutų zonose, kuriose visos jų tarptautinės operacijos kainuoja brangiai. Šie dideli įkainiai kitų nei euras valiutų atveju rodo ne tik tai, kad operacijų mastas nedidelis ir nėra modernios infrastruktūros, bet ir tai, kad nėra mokėjimo paslaugų teikėjų tarpusavio konkurencijos ir jiems reguliavimo priemonėmis daromo spaudimo mažinti operacijų eurai įkainius euro zonai nepriklausančių šalių vartotojams.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Šios iniciatyvos tikslas – sumažinti mokesčius už tarptautinius mokėjimus visoje ES ir kartu padėti labiau integruoti visus ES piliečius ir įmones į ES ekonomiką. Jį reikia pasiekti derinant mokesčius, kuriais apmokestinamos tarptautinės operacijos, su mokesčiais, taikomais vidaus operacijoms, ir kartu užtikrinti, kad dėl to mokesčiai už kitas paslaugas nepadidėtų. Be to, nesvarbu, ar atliekant tarptautinę operaciją kartu keičiama valiuta, mokėjimo paslaugų vartotojams reikėtų užtikrinti mokesčių skaidrumą ir galimybę palyginti pasirenkamuosius variantus, jeigu tokių yra.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Euro zonai nepriklausančios valstybės narės galėjo pačios imtis reikiamų veiksmų – ši galimybė numatyta Reglamente 924/2009. Tačiau tai padarė tik viena valstybė narė ir nėra požymių, kad kitos sektų šiuo pavyzdžiu. Taip pat nepanašu, kad ši problema bus išspręsta artimoje ateityje, prie euro zonos jungiantis euro zonai nepriklausančioms šalims, kaip buvo tikėtasi, kai Reglamento 924/2009 principai buvo pirmą kartą pradėti įgyvendinti 2001 m. Taigi nebuvo įgyvendintas scenarijus, pagal kurį bendrojoje rinkoje būtų pašalintos kliūtys, susijusios su tarptautinių operacijų įkainiais. Todėl būtina imtis priemonių ES lygmeniu.

B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Nebuvo priimta ES teisės aktų ir problemos nepavyko išspręsti, todėl buvo apsvarstytos keturios politikos galimybės: pagal visas jas numatoma plačiau taikyti principą suvienodinti įkainius už vidaus operacijas nacionaline valiuta ir įkainius už tarptautines operacijas: 1) nacionaline valiuta; 2) nacionaline valiuta ir eurai; 3) tik eurai; 4) bet kokia ES valstybių narių valiuta, nepriklausomai nuo to, kur vykdoma operacija. 3 galimybė yra veiksminga, nes moderniomis tarptautinių mokėjimų eurai infrastruktūromis gali naudotis visi euro zonai nepriklausančių šalių mokėjimo paslaugų teikėjai. Dauguma tarptautinių operacijų euro zonai nepriklausančiose šalyse vykdomos eurai, taigi 3 galimybė apimtų didelę dalį tarptautinių operacijų. Kadangi operacijos eurai yra pigios, beveik nėra rizikos, kad mokesčiai už

vidaus operacijas brangs siekiant kryžmiškai subsidijuoti tarptautines operacijas kitomis nei euras valiutomis. 3 galimybė taip pat dera su ilgesnio laikotarpio tikslu, kad euras taptų bendra visų valstybių narių valiuta. Šiai galimybei suinteresuotosios šalys taip pat pritartų labiau nei bet kuriai kitai.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Mokėjimo paslaugų teikėjai teiktų pirmenybę *status quo*, bet, jeigu būtų įgyvendinama teisėkūros iniciatyva, priimtinausia laikytų 3 galimybę. Mokėjimo paslaugų vartotojams galbūt naudingesnės būtų 2 ir 4 galimybės, jeigu mokėjimo paslaugų teikėjai nekeltų kitų kainų (sąskaitos tvarkymo mokesčių, valiutos keitimo mokesčių) siekdami kryžmiškai subsidijuoti brangias tarptautines operacijas kitomis nei euras valiutomis. Europos Parlamentui galbūt labiau priimtina būtų į taikymo sritį įtraukti daugiau operacijų, o valstybės narės, galima manyti, teiktų pirmenybę 3 galimybei, nes jos savanoriškai neįgyvendino 1 ir 2 galimybių, kaip buvo numatyta dabar galiojančiame Reglamente 924/2009.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Apskaičiuota, kad vidutinės kainos už tarptautinę operaciją eurais euro zonai nepriklausančiose šalyse yra 8 EUR už kredito pervedimą, 0,40 EUR už mokėjimą kortele ir 2,30 EUR už grynųjų pinigų išsiėmimą. Pasirinkus tinkamiausią galimybę, šios kainos sumažėtų iki kainos už vidaus operacijas vietos valiuta ir atitinkamai vidutiniškai siektų 1 EUR, 0 EUR ir 0,63 EUR. Darant prielaidą, kad operacijų eurais kiekis, palyginti su bendru tarptautinių operacijų kiekiu, nesumažės, galima būtų tikėtis, kad mokėjimo paslaugų vartotojai per metus galėtų sutaupyti 900 mln. EUR. Be to, jiems būtų naudingos skaidresnės ir paprastesnės mokesčių struktūros, dėl kurių gali padidėti konkurencija. Mažesni tarptautinių operacijų įkainiai skatintų didesnę ES ekonominę integraciją ir galiausia našesnę ir konkurencingesnę ekonomiką. Taip pat galima ir politinė nauda: iniciatyva bus palanki piliečiams, panašiai kaip ir tarptinklinio ryšio reglamentavimas telekomunikacijų srityje, nors jos poveikis piliečių gyvenimui bus mažesnis.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Mokėjimo paslaugų teikėjai prarastų tokią pajamų dalį, kokią vartotojai sutaupyti, bet šiuos nuostolius galėtų sušvelninti operacijų kiekio padidėjimas ilguoju laikotarpiu. Su reglamento įgyvendinimu susijusios papildomos išlaidos viešosioms (priežiūros) institucijoms būtų nedidelės.

Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?

Euro zonoje veikiančios MVĮ gali tikėtis didesnės paklausos iš euro zonai nepriklausančių valstybių narių, kuriose dideli mokesčiai už tarptautinius mokėjimus yra didelė kliūtis. Euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse veikiančios MVĮ dėl nebrangių mokėjimų galės pasiekti visus ES gyventojus ir įmones, o ne tik savo šalies gyventojus. Taigi, jos turės geresnes sąlygas konkuruoti bendrojoje rinkoje. Mažiausios MVĮ gaus daugiausia naudos, nes jos neturi galimybės susiderėti dėl mokesčių, kuriuos turi mokėti už tarptautinius mokėjimus.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams nenumatoma jokio reikšmingo poveikio.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Įgyvendinus pasiūlymą, mokėjimo paslaugų teikėjų įplaukos sumažės, todėl, kaip atsakomąją priemonę sumažėjusioms įplaukoms kompensuoti, mokėjimo paslaugų teikėjai galėtų panaudoti valiutos keitimo įkainius, nes šie įkainiai paprastai mokėjimo paslaugų vartotojams yra mažiau žinomi ir nėra pakankamai skaidrūs, kad mokėjimo paslaugų vartotojai galėtų juos įvertinti. Mokėjimo paslaugų direktyvoje jau nustatyti skaidrumo reikalavimai, kuriuos reikia dar patikslinti, kad jie būtų veiksmingesni. Kadangi valiutos keitimas yra labai techninė operacija greitai kintančioje aplinkoje, Europos bankininkystės institucijai turi būti pavesta nustatyti techninius reguliavimo standartus, kad būtų geriau apibrėžta valiutos keitimo praktika.

D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma? Politiką reikėtų persvarstyti po trejų metų siekiant patikrinti, ar mokėjimo paslaugų teikėjai bandė susigrąžinti prarastas įplaukas didindami kitas kainas ir ar į reglamento taikymo sritį reikėtų įtraukti daugiau operacijų.